

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

ŠTEV. (No.) 92.

CHICAGO, ILL., PETEK, 25. NOV. 1921.

LETO (VOL.) VII

Published and distributed under permit (No. 350) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office at Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

AMERIKANSKE NOVICE.

AMERIKANSKO - JAPONSKO - ANGLEŠKA ENTANTA.

Kakor vse kaže, ne bo dolgo, ko bo naša država stopila v posebno antanto, ki bo vezala Ameriko z Japonsko in Anglijo. Tako nas bo republikanska vlada, ki je preje toliko kričala proti Angliji, češ, da nas je Wilson prodal Angliji, sedaj za stalno zvezala s to največjo sovražnico Združenih držav in vsake narodne svobode.

FANATIZEM V CALIFORNIJI.

Star episkopalski in metodistovski protikatoliški fanatizem je tudi v Californiji stopil na dan. Vodi ga sedanji governor Stephens, ki je zagrižen sovražnik katoliške cerkve. Pri zadnjih volitvah so bile v več mestih burne demonstracije proti katolikom, tudi niso pustili pri volitvah katolikom na volišča in še manj, da bi bili v volivni komisiji.

Da bi omejili ta fanatizem, najeli so Kolumbovi vitezi nekega profesorja Meyersa, bivšega protestantskega ministra, ki bo šel po celi Californiji od mesta do mesta in bo povsodi imel javne shode in bo pobijal ta bigotizem.

NEW YORŠKI NADŠKOF PROTI JAVNEMU SHODU.

V New Yorku so skušale ničvredne osebe sklicati javni shod, na katerem bi se razpravljala točka o omejitvi porodov. Nadškof New Yorka, Most Rev. Hayes, je izdal javni odločni protest proti temu shodu. "Javna previdnost in čut sramežljivosti in poštenja bi že zahtevalo, da bi se taki shodi ne prirejali, kjer se govore stvari, ki spadajo samo v krog učenih zdravnikov ali modrih in treznih mož in žena." Nadalje pravi, da so postavbe božje in ljudske, kakor tudi veda in javna morala in človeška skušnja proti omejitvi porodov. Sploh je to predmet, o katerem je sramota, da bi smelo nekaj brezvestnih ljudi javno govoriti in razširjati svoje zmotne nauke.

NESREČNO DELAVSTVO.

Delavstvo nima večjega sovražnika, kakor so njegovi voditelji. Na vodstvo delavstva se spravijo razni izkoriščevalci, ki vidijo v tem velike dobičke, katere bodo kovali na škodo sojih tovarišev in ti potem prodajajo delavske koristi raznim delavskim škodljivcem. Tako je pravkar premogarska unija v veliki krizi. Sovražnikom delavstva se je posrečilo, da so zasejali med premogarje needinost in sedaj preti popolno uničenje tej uniji, ako se hitro ne posreči odstraniti škodljivcev in postaviti na čelo zopet može, ki bodo pravi delavski voditelji. Prišlo je do spora med predsednikom unije Lewisom in njegovim tekmečem Howatom. Te dni so zborovali v Pittsburg, Kans., zastopniki International Mine Workers' Unije ki so suspendali vse premogarje, ki so ostali na stavi, ko je predsednik stavko prekladal.

KROJAČI GLASOVALI ZA STAVKO.

Velika večina članov pri zborovanju International Garment Workers Unije v Chicago, Ill., je glasovala za stavko. Delavstvo je nezadovoljno, ker nameravajo gospodarji upeljati zopet takozvani "piece work" — plačo od kosa.

Prav sedaj je tudi v New Yorku nekako 60 tisoč krojačev na stavki.

RAZGLLED PO SVETU

Nova zveza. Nedavno je tajnik italijanske ljudske stranke don Sturzo v Nemčiji konfiriral z voditelji centroma o ustanovitvi internacionale krščanskih političnih strank. Misel o združitvi kršč. strank v močno internacionalo je vzniknila že pred leti in so voditelji krščanskih strank že davno razmišljali o ustanovitvi take internacionale.

30 milijonov stradalajočih. Pariz, 6. oktobra. Kerenski je izjavil častnikarjem, da je ustvarila sovjetska vlada s svojim zadržanjem zadnje čase pravcato moralno blokado gladujočih ozemelj. Kerenski trdi, da strda v Rusiji nad 30 milijonov prebivalcev in da se je bati za prihodnjo pomlad katastrofalne nesreče, če bi Evropa ne pomagala.

Dunajsko pismo. Avstrija se bliža finančnemu krachu, a med meščani ne opaziš posebne potrtosti. Ljudstvo gre za svojimi opravki, ali osebe, katere imajo bister pogled v državno upravo, trdijo, da Dunaj ne bo dolgo zdržal tako. Vlada si ne ve pomoči. Državni uradniki zahtevajo povišanje plač, in vlada jim kar ne more odbiti utemeljene prošnje. Torej ne preostaja drugega nego natisniti nove bankovce. Ali s tem se zlo le poveča. Uradniki ne bodo služili državi, za čiji papirnati denar ne morejo ničesar kupiti. Konec avstrijske krone pomeni konec avstrijske države.

Zanimivo pismo iz Rusije. G. Zupančič iz Krške vasi pri Višnji gori je prejel o svojem sinu osmošolcu Jožefu, ki je še vedno v ruskem ujetništvu, sledeče obvestilo: "S tem pismom Vas obveščam, da je Vaš najmlajši sin Jožef živ in zdrav. Nabaja se v Tomskem v Sibiriji v ječi, kamor so ga vrgli boljševiki in kjer je zaprt že leto dni. Poleg nje ga je v ječah po različnih mestih še mnogo ujetnikov, ki niso v stanu, da bi obvestili svoje sorodnike o svojem žalostnem položaju. Jožef, ki je čisto nedolžen, kar jaz natančno vem, je bil na podlagi krive očitave obdolžen različnih zločinov, o katerih se mu niti sanjalo ni. Za mojega bivanja v Sibiriji sem večkrat prosil sovjetske komisarije za Jožefa, toda zaman, njihovo trdo srce se ni omehčalo. O boljševikih morem reči le, da niso drugega kakor tolpa roparjev. Obrnite se takoj, ko prejmete te vrstice, na jugoslovansko vlado, naj takoj ukrene vse, kar je v njeni moči, da reši Jožefa iz strašne sovjetske ječe, v kateri ne dobe ubogi jetniki drugega jesti kakor vsak dan četr funta kruha s kuhano vodo." — Pismo je bilo oddano 17. septembra t. l. v mestu Narvi na Estonskem.

AMERIKANSKI RDEČI KRIŽ V RUSIJI.

Amerikanski rdeči križ preživlja v desetih provincijah nad 2 milijona otrok, ki dobivajo vsaki dan v teh kuhinjah hrano. Več kot 2.000 kuhinj so ustanovili po raznih krajih, kjer je največja lakota.

FRANCOSKA ZA RUSKI NAROD.

Pariz.—Francoska zbornika je odglasovala dva milijona frankov za ruske stradalajoče ljudstvo.

VELIKI NEMIRI PO GOVORU PRINCA.

Ko je angleški prestolonaslednik (Nadaljevanje na 3. strani)

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Cirilica in "klerikalci." "Slov. Narod" se zaganja v "Slovenca" in ogreva nasprotnost klerikalcev proti vpeljavi cirilice. "Slovenec" ima popolnoma prav, ko povdarja, da hribovski otroci, katerim vtepa Pribičevićeva služinčad sedaj s tako vneto cirilico v glavo, pozneje ne bodo znali niti cirilice, še manj pa latinico. Podpišemo z obema rokama. Nismo v principu zoper poučevanje cirilice. Mnenja pa smo, da naj se cirilice ne podučuje v elementarnih razredih, marveč v zadnjem šolskem letu. Policaidemokratska gospodinja naj ne pozabi, da se mi Slovenci nikdar in pod nobenimi pogoji ne bomo odrekli latinici, ki je danes svetovno pismo. Ako zametujejo napredujoči Nemci svojo nacionalno gotico in se poslužujejo svetovne latinice, potem nimamo prav ni kakega povoda za širjenje cirilice, ki spada danes še kvečjemu v liturgične knjige pravoslavne cerkve. Vzporejanje nemščine s cirilico pa je tako bedasto, da ne najdemo prave besede, s katero bi ga dovoljno zavrnil. Znanje nemščine je za vsakega obmejnega inteligenta dandanes nujna potreba. Kdaj se bomo otresli tiste nacionalistične omejenosti? Bodimo dobri Slovenci in jugoslovani tudi v težnji po napredku in zapadno-evropski kulturi in pustimo tisto, kar nam v očeh Evrope toliko škoduje: tisto brezpogojno hlapčevanje in malikovanje pred vsakim, ki nam slučajno ukazuje!

Čeden nadučitelj. Na Cvenu pri Ljutomeru imajo nadučitelja, ki se piše Horvatič! Mož je divje sokolske narave. Otroke, ki ne marajo prepevati sokolske pesmi, zapira delj časa v stranišče. Horvatič uganja še razne druge enake stvari, ki pa jih bomo uporabili proti njemu takoj, ko zaveje drugi veter. Priporočamo, da se tega junaka zabeleži v seznam onih, kateri so tako drzni, da uganjajo v šoli in uradih nasilno politiko.

Ne smeš... V Vojvodini se tiskajo naredbe v cirilici in v madžarščini. Kako se pač naj tolmači ta ravno omenjena pisava in jezik kot: Ako ne znaš cirilice, čitaj madžarščino! Ako Bunjevec in Šokec ne znaš in ne maraš cirilice, pa se uči madžarščine. Ako se nočeš zadovoljiti s cirilico, pa pojdi med Madžare, a ne smeš pa biti Hrvat! ("Noven" št. 233.)

Že zopet na državne stroške po Šumadiji. Komaj so se vrnili iz srbskega izleta in beograjskih ministrskih poedin slovenski samostojneži, že je zbral g. Milan Pribičević tudi na Hrvatskem 200 demokratskih podreptnikov v kmetskih košiljah, katere bo vodil na državne stroške po Šumadiji kot medvede. Z vednimi izleti in pojedinami na državne stroške ne bomo reducirali državnega proračuna.

Požar v Podljudnu, župnija Šmihel pri Novem mestu. Dne 17. oktobra je nastal na še nepojasnien način požar pri Fr. Piru v Podljudnu št. 1. Požar se je hitro širil vsled silne suše. Vode ni daleč naokrog, tudi ljudi ni bilo doma, ker so bili na seimu v Novem mestu. Da niso prihiteli na pomoč ljudje iz Birčne vasi, bi bila že itak ogromna škoda še veliko večja. Pogorelo je pet gospodarskih popolnoma s hišo in gospodarskim poslopji, enemu je o-

stala samo hiša. Zgorelo je vse žito, okrog 700 mernikov, 600 mernikov krompirja, vsa mrva in krma za živino, 4 prašiči in vsa obleka. Škoda se ceni nad en milijon kron. Dve vdovi sta ostali brez vsakega premoženja s kopico nedoraslih otrok. Pomoč je nujno potrebna.

Iz Suhora se poroča: Dne 13. t. m. zjutraj je zgorela v sosednji župniji Sv. Nedelja grko-katoliška vas Baliče, ki šteje 12 posestnikov. Zgorele so vse hiše, vsa gospodarska poslopja, krma, slama in vsi poljski pridelki. Zgorlel je tudi 4 letni deček in 4 glav prešičev, drugo živino so rešili. Na pomoč je prihitel domači g. župnik dr. Niko Erdeli, da se je ponesrečil. Hotel je iz nekega hleva živino izgnati, pa se je goreča streha nanj podrla, ter se je silno opeknel po obrazu in rokah, tako, da so ga odpeljali v bolnico u-smiljenih bratov v Kandijo pri Novem mestu, kjer se leči. Blagemu g. doktorju želimo skorajšnjega zdravlja! — Kako je nastal ogenj, ni znano. Škoda in beda je velika.

Značajan učitelj. Nadučitelj Fr. Cvetko, katerega so kot mizarskega pomočnika dali študirat njegovi sorodniki duhovniki, blati v zahvalo ob vsaki priliki našo duhovščino. Dokler je pričakoval dedščino, po stricu-duhovniku, je bil zmernen, študil se je tu in tam v našo stranko, po smrti strica, ki je zapustil svoje imetje dobroteljnim ustanovam, je — najbolj zagrižen liberal. Učiteljstvo ljutomerskega okraja, ki je po večini liberalno, obsoja njegovo politično "udejstvovanje", ki je bilo za časa vojske — jako nemško prijazno — kot gerent občine je dopisoval z radinskim Zemljičcem vred oblastem nemško, bil intimen prijatelj velikega nemškutarja Horvatha pri Kapeli, izogibal se je vsake narodne manifestacije samo, da se ne zameri — nemškim mogotcem. Heil, zdravo — pfuj!

Kako delujejo naše komisije. Po razpustu naše mirovne delegacije v Parizu je ostala tamkaj edinole neka tzv. "prometna komisija." Ta komisija je sedaj končala svoje brezplodno delo. Člani te komisije so izrezovali iz francoskih listov vse notice, ki so se nanašale na promet in jih pošiljali v Beograd. To je bilo vse trudapolno "delo" omenjene gospode. Ko je sekcija končno vendarle likvidirala, je ostal njen šef (Nadaljevanje na 3. strani.)

KATOLIŠKI VESTNIK

Senator Vincenc Ševčík umrl. V podolskem sanatoriju je prominul 72 dni senator P. Vincenc Ševčík, višji cerkveni dostojanstvenik v Črni gori na Moravskem. V rajnem je izgubila ljudska stranka enega najagilnejših in najrazboritejših svojih delavcev. Katoliško gibanje na Moravi je tesno spojeno z imenom R. Ševčíka, ki je bil izmed ustanoviteljev katoliške narodne stranke prvi poslanec moravskega deželnega zbora. Posebno neumorno je deloval pri gospodarskih zavodih svoje stranke. Njegovo in pa posl. Samalika delo je tudi organizacija katoliških kmetov. Za njegovo krsto sta stopala vsa žalostna dva genija: cerkev in domovina. Slava vrlemu možu!

Papež za Rusijo. Z obširnimi pripravi so medzavezniške velešile uvedle akcijo za pomoč Rusiji. Najprej so sklicali posvetovanje v Parizu in zato ustanovili odbor. Na razpravi za ustanovitev odseka je predlagal italijanski poslanec Baranzini, naj se povabi na sodelovanje sv. Stolice. Noulens je temu izvrstnemu predlogu takoj pritrđil, češ da je papeštvo to odlikovanje pač zaslužilo. Ugovarjala sta v lepi slogi le fašistovski poslanec Colonna di Cesaro in socialist Casajini. Ki sta izjavila, da ne soglašata z Baranzinijevim predlogom in ga smatra le za osebno stvar Baranzinija.

VAŠ DENAR

bo doma najhitreje, ako ga pošljete skozi naše podjetje.

Mi računamo po najcenejšem dnevnem kurzu istega dne, ko prejmemo od pošiljateljev denar.

Ob izidu te številke smo računali:

Za jugoslovanske krone:	
500 K	1.95
1.000 K	3.90
5.000 K	19.00
10.000 K	37.50

Za italijanske lire:	
50	2.75
100	5.00
500	22.50
1000	44.00

Vse pošiljatve naslavljajte na:

"EDINOST",
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

TE DNI JE IZŠEL V NAŠI TISKARNI NAJNOVEJŠI
MOLITVENIK

MOJ TOVARIŠ.

Tako ličnega in pripravnega molitvenika kakor je ta, ameriški Slovenci še nismo imeli. Molitvenik je vezan v črne platnice za odrasle in za mladino v bele platnice. Za dečke s krasno sliko prvo-obhajanca na prvi strani za deklice s sliko prvo-obhajanke.

Molitvenik je tiskan z VELIKIM TISKOM. Obsega samo dvesto strani. Tako je knjižica zelo pripravna za v žep tudi za može. Molitvenik vsebuje tudi devetdnevno in šest sv. Ani. S tem smo pa ustregli našim ženam in materam.

V resnici bo ta molitvenik dobrodošel starim in mladim in bo de krasen božični in novoletni dar za vsakega.

Rojaki, segajte po tej knjižici!

Cena: črne platnice s zlato obrezo.....\$1.00
bele platnice s zlato obrezo.....1.25

Naroča se pri:

"AVE MARIA",

1849 West 22nd Street,

Chicago, Illinois

Kaj nam manjka?

Zaana je povest kralja Svatopluka, ki je umirajoč poklical svoje sinove pred se in jih je opozoril na največjo potrebo, ako bodo hoteli svoje ljudstvo voditi od vsehda do vsehda. Dal jim svezjen šib, naj bi jih zlozabili. Drug za drugim so poskušali, toda nihče ga ni mogel zlomiti. Potem je pa kralj razvezal svezjen in jim dal posamezne šibe, naj jih zlozajo. Seveda so jih z lahkoto. Ko je bil ves svezjen šib zlomljen, jim je baje rekel: "Sinovi, vidite tako bo tudi z vami! Dokler boste povezani z vezjo medsebojne edinosti in složnosti, tako dolgo ste nepremagljivi. Kakor hitro pa bo ta vez sloge med vama padla, ste uničeni! Vsako vas bo lahko vse zlomil, ker bo lahko vsakega posebej."

Nihče ne more tajiti, da niso razmere med nami katoliškimi Slovenci žalostne. Še pred nedavnim časom tega nismo smeli trditi, da bi ne dobili od kod odgovora, da ni res, da pretiravamo. Danes se tega ni treba bati, kajti ni je slovenske naselbine, kjer bi bili katoliki popolnoma složni, kjer bi vsi delali skupno za skupni napredek. Povsodi vidimo, več ali manj, da celo drugače dobri katoliki raje podpirajo nekatoliške organizacije, nekatoliško časopisje, naprave, prireditve, kakor pa katoliške, da manjka med nami sloge! V veliki večini slovenskih naselbin pa imajo celo več ali manj prepire pri cerkvi, ali katoliških društvih ali jednotah. Marsikje pojdite mimo dvorane, kjer zboruje kako katoliško društvo, pa boste par blokov daleč čuli krik in prepir.

Kaj je uzrok temu?

Manjka nam sloge, manjka nam edinosti!

Te pa nikdar ne bomo imeli, dokler nam ne bo mogoče postaviti na noge organizacije, ki si bo postavila za nalogo, da doseže to edinost med nami, da združi v eno skupino vse, ki so enega duha in enega srca, jih poveže z vezjo navdušenja za skupne koristi, za skupno delo in skupne koristi, da jih prepriča, da je korist skupine, korist posameznika in korist posameznika, korist skupine. Organizacija nam je potrebna, ki bo vezala v vsaki naselbini vse, kar je dobrega, skupaj, dramila katoliške Slovence k skupnemu delu, k delu za skupnost, ki pa bo potem vse slovenske naselbine skupaj združevala v eno skupino, za eno skupno delo, za ene skupne cilje in skupne namene.

Ta duh razpore med nami je delo naših sovražnikov. Ko smo mi katoliki močje spali spanje nezavednosti, prišel je sovražni človek po naših naselbinah in zasejal med nas razdor in prepir. Naščuval nas je drugega proti drugim, zasejal je sovraštvo med brate in sedaj si stojimo marsikje nasproti, kakor pes in mačka.

Nekateri trdijo, da se nasprotniku ne sme nikdar priznati njegove moči in da se nikdar ne sme priznati lastne slabosti. Da, tudi med živalmi je ptica no, ki ima to politiko, da vtakne v nevarnost glavo v poslek, da ne vidi sovražnika in misli, da se je s tem rešila. Moder in junaški značaj pa krepko presodi svojo moč in moč nasprotnika mu pogleda naravnost v oči, ker ve, da se bo mogel vseeno braniti samo tedaj ako dobro pozna svoje slabosti in še bolj nasprotnikovo moč.

Zato, katoliški Slovenci, kar priznajmo, da smo v moči, v svojih organizacijah in v svojem časopisju daleč, daleč za svojimi nasprotniki, ki so nas prehiteli v vsem.

Pa bomo radi tega obupali? Nikakor! Krepko na delo! Iz Clevelanda prihaja prevesela vest, da se bodo tam zganili in začeli novo delo, novo življenje, nova pota, ki bodo imela namen zavesti najprej med Slovence Clevelanda škofije duha edinosti, duha skupnosti in pa skupnega navdušenega dela za vzvišene principe naše vere in našega naroda.

Dal Bog, da bi ondodni katoliški močje čuli ta klic svojega nadpastirja in voditelja, ga ubogali in se razvrstili za njim in z njim v to organizacijo. Clevelandski rojaki, sedaj je Vaš čas, da se pokažete, koliko ste močje.

Toda to ni Clevelanda zadeva! To je zadeva in potreba cele Amerike, zadeva srca vsakega pravega zavednega katoliškega delavca, vsake zavedne katoliške Slovenke, zadeva nas vseh.

Katoliki cele Amerike so že v vrsti, so že organizirani v močnih dveh organizacijah, močje v Catholic Laymen's Council, ženstvo v National Council of Catholic Women.

Ti dve organizaciji se že pripravljata, da bosta stopili na čelo svetovne organizacije katolikov, katoliške internacionale. Več narodov je že v ozkem stisku z njimi. Kaj bodo rekli katoliški Slovenci doma, ako ne bodo našli nas v teh vrstah! Ali nam ne bodo po pravici zamerili in nas ozmerjali s zaspanci?

Toda, smo res ameriški katol. Slovenci zaspanci?

Smo res?

Stavimo si to sprašanje sami sebi prav resno in si skušajmo dati odgovor vsak sebi.

KEDO VE?

Vprašali smo, kedo ve, kateri brat in sestra se lahko poročita. Istega očeta in isto mater imata in sta toraj brata, pa si nista nič v rodu, da se lahko poročita.

Na to vprašanje odgovarja Miss Angela Hlebše iz Clevelanda:

"Brat in sestra sta oba v enem društvu, ker se tam člani imenujejo bratje in sestre."

Odg.: To ne more biti, ker nimata ta dva brat in sestra istega očeta in isto mater.

Mrs. Sienna Verchek iz Ambridge, Pa., pa misli:

Kakor jaz mislim, ta dva sta dvojčka?

Odgovor: Tudi to ne more biti, ker dvojčka se ne moreta ne državno in ne civilno veljavno poročiti.

Halo: Kedo to ve?

ŠEST ŽUPANOV NAENKRAT.

To presrečno mesto je Bratislava na Slovaškem. Celih šest stranj je bilo v boju za županski stolec. Ker so pa videli, da so skoraj vse stranjke, enako močne, sklenili so, da bo vsaka stranjka izvolila po enega župana in od vsake stranjke župan bo vsako leto dva meseca vodil županske posle. — Srečno mesto!

Iz slovenskih naselbin.

CHICAŠKE NOVICE.

Naraščaj "Adrije." — V soboto, 19. novembra je imel mladinski pevski zbor društva "Adrije" svojo glavno sejo. V odbor, ki je podrejen glavnemu odboru "Adrije" so bile izvoljene sledeče članice: Miss Ana Medic, predsednica; Miss Štefanija Kochevar, tajnica; Miss Mary Rupp, rediteljica; Miss Antonija Žabkar, rediteljica. O priliki bo treba odbor še spopolniti.

Naš mladinski zbor šteje sedaj 14 članic. Vse bomo enkrat še dobre pevke, če je res, kar pravi naš pečovodja. Pripravljamo se za prvi nastop na odru; v kratkem bomo več poročale o tem. Ker smo pri tem zboru samo štiri altistinje, bi rade dobile med nas še nekaj dekčkov, da bo boljše razmerje med sopranom in altom. — Za odbor mladinskega pevskega zbora "Adrije": Štefanija Kochevar, tajnica.

Rock Springs, Wyo. — Delavske razmere so tudi tukaj v naši naselbini in okolici bolj na nizki stopinji. Rudniki obratujejo komaj 3. do 4. dni na teden. S tega se lahko vidi koliko človek zasluži.

Prvi sneg je padel tukaj dne 15. novembra, kar je že pozno za tukajšno že bolj severno stran, ker velikokrat je padel že v oktobru.

Žalostno novico imam poročati slovenskemu ljudstvu širom Amerike. Dne 12. nov. se je pripetila v tukajšnjem premostu števil. 10 nesreča, ki zahtevala življenje nam in rojakom po Ameriki dobro znanega rojaka Max Kržišnik-a.

Pokojni je bil zaposlen pri U. P. Coal Co. kot voznik v premostu. Nesreča ga je doletela ko je peljal polne vozove po tiru v premostu. Vozovi so morali biti dobro polni in iz njih je padlo kamneje na tir, kar je povzročilo da so vozovi ali "kare" skočili s tira in to s tako naglico, da pokojni ni imel prilike si rešiti življenja. K steni je bil pritisnjen s tako silo da je bil na mestu mrtev.

Pokojni je bil član več društev slov. in angleških. Bil je tudi glavni nadzornik pri Jugoslovanski Katoliški Jednoti. Bil je izobražen in dober zagovornik delavstva. Tukaj zapuša dva brata, ženo in troje otrok, ki žalujejo za svojim skrbnim očetom. Pogreb se je vršil 17. nov. po katoliških obredih. Da je bil pokojni Max Kržišnik zelo priljubljen in spoštovan, to je pokazala pri njegovim pogrebu velikanska množica ljudstva, ki ga je spremljevala k zadnjemu počitku. V miru počivaj nam dragi Max in naj ti bo lahka ameriška zemlja. In tvoji družini pa izrekamo naše sožalje!

Frank Oblasnik.

Aurora, Minn. — Tukaj imamo zelo slabe delavske razmere. Spomladi so zaprli tri rudnike in le eden je obratoval od sedaj. Sedaj pa se govori da bojo ustavili vsak obratovanje še v tem zadnjem rudniku. Tako se nam čez zimo obeta popolna brezposelnost v naši naselbini. Draginja je še vedno velika, dela ne bo, in vprašanje je za marsikaterega kako se bomo preživeli čez zimo.

Pri nas je bilo tudi poleti zelo slabo. Tudi mestna dela so počivala, ker se baje pritožujejo da mesto nima denarja. To so znamenja, da imamo slabe gospodarje, ki jim delavske koristi niso mnogo ali pa nič.

A. S.

Chisholm, Minn. — Poslovivši se od prijaznih Buhčanov, sem jo mahnil dalje v lepi Chisholm, kjer sem bil prijazno sprejet od Mrs. Globočnik in njenega soproga. Sedaj sem končal tukaj nabiranje naročnikov in se prav iskreno zahvaljujem posebnost Mrs. Globočnik, ki me je spremljala od hiše do hiše, da sem dosegel vspeh, katerega nisem pričakoval. Mrs. Globočnik je v resnici požrtvovalna zastopnica in se veliko trudi za naše liste. Bog ji naj bo plačnik za to delo! Iskreno hvala sem pa dolžan tudi Rev. Schifferju, ki je v cerkvi priporočil naše liste "Ave Maria", "Edinost" in "Glasnik." Srčna jim hvala za to, ker so mi dali s tem pogum, da bom v prihodnje še bolj z veseljem deloval in agitiral za katoliško časopisje. Zima je pa precej huda. Sneg pada celi dan. Sedaj odhajam v Hibbing, kamor bo pozneje tudi Mrs. Globočnik šla s Koledarji.

Sporočiti moram, da je tukaj veliko farm na prodaj. Ako bi katerega veselilo priti na farne, bi bilo dobro, da bi si kupil farmo. Z delom je tukaj bolj slabo, kakor povsodi. Le malo ljudi dela in še ti se pritožujejo, da slabo zaslužijo. Obetajo, da bo po novem letu veliko boljše. Šole imajo v Chisholmu jako lepe kakor po Minn. povsodi. Posebno višja šola je nekaj krasnega. Po več hišah sem slišal, kako so štetinci kričali. Pa po klobasah je dišalo, ako sem prišel v hišo. Bil je to prijeten duh, toda še boljše so bile klobase. Ko se poslavljam iz Chisholma se še enkrat iskreno zahvaljujem Fathru Schifferju in Mr. in Mrs. Globočnik in pozdravljam vse dobre Chisholmčane. Bog Vas živi!

Leo Mladič.

Sheboygan, Wis. — Našo naselbino večkrat obiskuje bela žena smrt in pobira rojake v najboljših letih. Tako je pobrala tudi mojega moža Ignacija Zore v najlepši možki dobi 45 let. Doma je bil iz Bitje vasi, fara Trebelno pri Mokronogu. Preminul je 10. novembra in bil pokopan 14. novembra iz slovenske cerkve Sv. Cirila in Metoda ob osmih uri s sveto mašo na katoliškem pokopališču v North Side. Tukaj zapuša mene, žalujočo soprogo, enega sina in eno hčer, omoženo Mary Hronovšek, enega brata in eno sestro v Indiana. Bolehal je skoraj devet mesecev: Pri društvih je bil dveh, pri samostojnem društvu Ilirija in pri Hrvatskem društvu Sv. Ivana. Dolžnost me veže, da se javno zahvalim samostojnemu društvu Ilirija za krasni venec, ki ga je položilo na pokojnikovo krsto. Posebno pa izrekam zahvalo hrvatskemu društvu Sv. Ivana, oziroma članom omenjenega društva, ki so se korporativno udeležili pogreba in ki so skozi tri dni stražili pri pokojnikovi krsti. Srčna hvala vsem, ki so položili vence v zadni pozdrav možu. Enaka zahvala tudi vsem, ki so ga obiskali za časa boleznih in ki so prišli pokropiti na mrtvaškem odru. Tebi pa, dragi nepozabni mož, kličem počivaj v miru! Žalujoča žena

Jozefa Zore.

Forest City, Pa. — Zopet se oglašim nekoliko, ker veliko časa itak nimam, ker je sedaj tisti čas, ko smemo preganjati po šumah zajce in lisice. Nekateri imajo jako dobro srečo in prihajajo domov jako obloženi. Drugi prihajajo pa bolj prazni. Poročno dovoljenje sta dobila Peter Marinič in Rozalija Železnikar.

Dne 8. novembra je bil prav lep dan, kakor nalašč za naše volitve, ki so bile zelo burne. Posebno ženske so bile pridne. No, pa saj kaj takega se ne zgodi vsaki dan. Za mestnega sodnika sta bila kandidata dva Slovenca, John Dečman in Majk Skubic. Izvoljen je bil Majk Skubic na demokratski stranki. Izvoljen je bil tudi John Osolin za asorja na republikanski stranki. Za župana je bil izvoljen Slovenec, vsem priljubljen William Sredenc, na demokratski stranki. John Dečman je propadel. Sedaj se je

pa nekaj zmešalo. Nekateri pravijo tako, drugi drugače. Bom že poročal, kateri bo pravi. Upam, da s tem nisem nič hudega storil, ko sem poročal o grozdju, da ga imamo toliko, da bo nekaterim segnil v klet. Baje so bili radi tega poročila nekateri zelo užaljeni. Velik greh gotovo ni bil! Tudi ni bilo tako žaljivo za naselbino, še manj pa za cerkevne močje. Kako so pa oni poročali v Glas Naroda, da nekje v Forest City deklica oltar krasi, župnik pa lestvo drži in take neumnosti. Zakaj pa takrat ni bilo pohujšljivo in žaljivo? Nekateri so ukradli dobro ime svojim nasprotnikom, to ni bilo pa nič hudega. Sedaj, ko je pa ne zadelo, je pa precej tako hudo. "Kar nočeš da bi drugi tebi storili, tudi ti drugim ne stori!" ravnajmo se vsi po tem, pa bo dobro.

Poročevalec.

Opomba uredništva: — Prosimo vse svoje somišljenike in prijatelje v Forest City naj se stare rane zacelijo. Rev. Father Drev nam je pisal pismo, v katerem nas prosi, naj delujemo pomirjevalno med Vami, rojaki, in naj prosimo vse njegove zveste prijatelje in farane, ki ste z njim toliko storili za napredek Forest Cityske župnije z najboljšimi nameni, da pozabite na vse žalitve in na vse prepire. Nasprotno stranjo pa prosimo enako, naj deluje pomirjevalno, naj ne žali nikogar. Pustite sedaj vprašanje, kedo je kriv in kedo ni kriv! To prepustite pravičnemu Bogu, ki pravi: "Moje maščevanje! Jaz bom maščeval!" Lepostite, naj On udari, kajti On najbolje ve, kedo je kriv in On bo gotovo tudi udaril onega, ki je kriv toliko razpore v tako cvetoči naselbini in župniji, kakor je bila Vasa! Med seboj si pa odpustite in pozabite drug drugemu! Father Drev se je sam prostovoljno umaknil in stopil v samostan. Škoda le, da ni tega storil ko je to namerjal. Vendar imel je gotovo najboljše namene če so ga tudi nekateri slabo sodili. On odpuša vsem iz srca in tako si tudi Vi vsi Forest Cityčanje odpustite in pozabite vse, kar je bilo. Sedaj so volitve končane, sedaj imate samo eno župnijo zopet, sedaj pa vsak nekoliko žrtvujte za skupni napredek in naselbino v Forest City bo videla lepše dni, kedaj preje. Dolžnost vseh vpljivnih moč je, da vplivajo pomirjevalno in spravno med farani. Kateri ste ostali pri Sv. Jožefu, povabite one, ki so sledili Fathru Drevu, naj pridejo nazaj in sprejmite jih ljubeznjivo! Vi, kateri ste pa sledili v najboljši misli svojemu postavnemu župniku, pa se uklonite in pridite nazaj! Kedor bo pa še sedaj delal združbo, napadal to ali ono stranjo, tega ali onega, ker je sledil temu ali onemu, pa javno okrajajte in obema strankama je naš list v ta namen na razpologa. Bodimo bratje in sestre! Kjer je ljubezen tam je mir! Kjer je mir, tam je Bog! Kjer je Bog, tam ni nadlog! Č. gospoda župnika Rev. Mihelica pa prosimo, naj vpelja pomirjevalno na obe strani in naj skuša zaceliti globoke rane na obeh straneh in Bog ga bo blagoslovil.

Urednik.

SIRITE LIST "EDINOST".

ZA BOŽIČ

je gotovo da se boste spomnili svojih domačih v stari domovini in jim poslali kak dar za praznike. Ako hočete da bo denar v pravem času na svojem mestu, pošljite to takoj in sicer skozi podjetje, ki Vam nudi najhitrejšo postrežbo, zanesljivost in pa tudi najcenejše cene evropskim valutam. To podjetje pa je:

Bančni Oddelek "Edinosti".

1849 W. 22 St., Chicago, Ill.

RAZGLEDE PO SVETU.

(Nadaljevanje z 1. strani)

princ Walles imel v Indiji v Bombay govornu na ljudstvo, nastali so med govornom veliki nemiri. Mnogi so začeli kričati "Indija Indijancem!" Le s težavo so rešili principa dejanskega napada.

VELIKI NEMIRI V INDIJI.

Nemiri v Indiji se nadaljujejo. Domačini Hindu so se uprli angleški nadvladi in med ljudstvom vre vsepovsodi. Preteklo nedeljo so v Kalkuti nastali veliki nemiri. Velika množica ljudi je demonstrirala proti Angliji. Vojaštvo je s policijo napadlo demonstrante. Več kot sto ljudi je bilo aretiranih, nad dve osebe je bilo ranjenih in najmanj 11 ubitih.

IRSKA.

London.—Sir James Craig ministerski predsednik Ulsterskega parlamenta, je sprejel povabilo in je prišel v London na posvetovanje, kako bi se uredilo najbolje Irsko vprašanje. Konferenca je bila v četrtek. Gre za to, pod kakimi pogoji bi Ulsterjanci hoteli sodelovati, da se Irsko vprašanje reši mirnim in prijateljskim potom. — Kakor vse kaže, so Irski že precej daleč s svojimi zahtevami in ako vsa znamenja ne varajo, bodo dobili, ako ne popoldne svobode in neodvisnosti, pa vsaj dominion vlado, kar je skoraj toliko kakor popolna nedvisnost.

Katoliška ljudska stranka v Španiji se je ustanovila še komaj po vojski, vendar je že nastopila pri zadnjih državnozborskih volitvah ter dobila 10 mandatov. Zadel je ob veliko nasprotstvo konzervativne in liberalne stranke, ker je nastopila z odločnim kulturnim in socialnim programom, a tudi ob besno nasprotstvo socialne demokracije, katere vidi v njej svojo najuspešnejšo tekmovalko.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

(Nadaljevanje z 1. strani)

Še nadalje v Parizu. (radi mastne in dobre plače, op. ur). Kmalu nato se je govorilo in pisalo, da se v Madridu vrši neka prometna konferenca. Gospod šef se je takoj podal v Madrid — seve brez potrebe in brez belgrajskih instrukcij. Zdaj se ta gospod sprehaja po Ženevi, kjer rešuje baje v "Zvezi narodov" razna "prometna vprašanja" ... Pa se pri vsem tem naj še čudimo, če vlada ne spravi v državni poračun začetjenega ravnotežja?

34 volov je razmesaril med postajama Mitrovica in Ruma proti Belgradu dirajoči brzovlak. Pastirji niso opazili vlaka, cestni prehod ni bil zaprt in v trenutku, ko je vlak pridrvel, se je živina najbolj gnetla med tračnicami. Ko je vlak prispel v Beograd, je bila lokomotiva okrvavljena celo do dimnika. Ves prednji del lokomotive je bil pokrit z dlačjem, mesom in drobovino razmesarjene živine. Pogled na to lokomotivo je bil uprav grozen.

VIR RAZDORA.

Svet je preživel strahovito svetovno vojno, ki je prinesla nad človeštvo toliko duševnega in telesnega gorja, da ga noben človeški um meriti ne more. Nato je prišel mir, leta brez pokoja, leta neprestanih vznemirjenj, negotovosti in gospodarske stiske. In danes stojimo tresoč se pred prihodnjo uro, ki nam more zopet prinesiti vojno. Kje je tisti vir neprestanega razdora, ki človeštvo ne da priti do pokoja?

Kdo je hotel in je dolga leta pripravljaval svetovno vojno — morda nemško ali francosko ali rusko delovno ljudstvo? Temu se o vojni do zadnjega hipa niti sanjalo ni, dasi je moralo končno z delovnimi množicami vseh drugih prizadetih narodov ravno ono nositi popolnoma vso težo, vse grozote in vse žrtve vojne. Vojno so hoteli politični mogotci in denarni velikaši, katerim je postajalo področje preozko. Še več oblasti, še več denarja! To je bil pravi

razlog za vojno, vse drugo je bila le pretveza.

Kdo je sklenil nasilen, sebičen mir, ki nosi v sebi nešteto kali za nove zapletitve, kdo je deželah dolečil nenaravne meje, umerjene po enostranskih interesih močnejših, kdo je umetno dušil gospodarski razvoj, kdo se je v posameznih državah upiral uveljavljenju pravega demokratizma in pravični ureditvi socialnih razmer, kar vse so nujne zahteve časa? Ali ne zopet isti politični mogotci in denarni velikaši, ki kljub vsem svarilnim znamenjem nočejo izlepa popustiti niti trohice svoje oblasti, niti vinarja svojih nagrabljenih milijonov?

Kdo je povročil zadnji dogodek na Mažarskem, ki še danes tvori nevarnost za nedogledne krvave zapletitve — ali mažarsko ali kako drugo delovno ljudstvo? Mažarski kmetje in delavci so na Mažarskem odkritosrčni nasprotniki Karla Habsburškega, ker so nasprotniki režima, katerega on nosi. Tudi za mažarskim pučem stoji zopet isti politični in denarni činitelji, katerim se imamo zahvaliti za svetovno vojno in njen enako nesrečni mir.

Pri tem ne moremo prezreti tistih notranjih vezi, ki vežejo politične in denarne činitelje: prvi hočejo oblast zaradi gmotnih dobrin, razkošja in časti, ki jih donaja, a drugi potrebujejo te oblasti v varstvo svojega nagrabljenega bogastva in zagotovitve neoviranega novega pridobivanja. Znamenje obojih je Mamon.

Mamon je tisti zločinec, ki brez prestanka izpodkopava mir sveta, ki ovira demokratično in socialno pravično ureditev posameznih dežel in neti s tem opravičen odpor in za vse pogubno revolucijo od spodaj. Ta zločinec se odeva včasih v monarhistični, včasih v nacionalistični ali kak drugačen plašč, a je vselej in povsod eden in isti: Brezmejno pohlepen, nenasiten, brezsrčen do grozovitosti in slep za vse, kar se dogaja izven njegovega kroga. To je oče marksizma in najmočnejši zavzeznik rdečega Ljenina.

Vojna je pahnila vse prizadete države v strahovite dolge in gospodarsko stisko. Ljudska sodba je bila povsod soglasna: Tisti, ki so spravili v svoje žepe večino tega, kar so morale države in ljudstva plačati za vojno, naj vrnejo sedaj vsaj del nagrabljenega bogastva; gmotne dobrine naj se vsaj nekoliko pravično razdele, da jih bo deležno tudi delovno ljudstvo, ki koncem koncev nosi vse na svojih ramah. V tistih viharjih dneh se tej splošni zahtevi nihče ni upal odkrito staviti po robu; po vseh deželah so se sklepali zakoni o delni oddaji premoženja, o davku na vojne dobičke, o agrarni reformi. Toda kje so se ti zakoni tudi dosledno in brezobzirno izvedli? K večjemu na Nemškem in v Avstriji in vsaj deloma v Češkoslovaški. Vse to so na novo nastale demokratske republike, v katerih predstavlja visoko izobraženo in trdno organizirano delavstvo tako politično in socialno moč, da se nihče ne usodi proti njej vladati. Povsod drugod: v Italiji, Jugoslaviji, Rumuniji, Bolgariji in drugod so ostali vsi ti zakoni o obremenitvi vladajočih meščanskih kapitalističnih slojev samo na papirju. Ti sloji so si znali v navedenih deželah ohraniti nadvlado in premalo zavedni in premalo organizirani delavni ljudski sloji nima moči, da bi jih z legalnimi sredstvi vrgel s krmila. V svoji obupni nemoči in brezbrambnem ogorčenju se zato mnogi lotevajo nezakonih sredstev in kuhajo maščevalne prevratne naklepe. Tedaj pa dvigajo krik pravi in edini povzročitelji revolucionarnega duha — meščanski mogotci in pravičniki, da je domovina v nevarnosti. Pod to pretvezo izdajajo izjemne zakone proti revolucionarnim elementom in ukinjajo še tisto malo svobode in pravic, ki jih je imelo delovno ljudstvo v boju proti njim, svojim izkoriščevalcem in zatiralcem. Kdor pri tem ne tuli z njimi, ga preglašajo za izdajalen domovni

ne. Sam bivši večkratni italijanski ministrski predsednik Giolitti je te kroge pred vso javnostjo postavil na sramotni oder in povedal, da dvigajo mnogo več upornega krika kapitalisti, ko gre za davek o prevelikih vojnih dobičkih, nego ga je dvigalo ljudstvo, ko se mu je podražila še tista skorjica trdega vsakdanjega kruha. Ameriški, francoski, angleški kapitalisti hite znižavati

MI SE MOREMO BORITI ZA ZDRAVJE.

"Mi se moremo boriti za mir", je bila končna beseda maršala Ferdinanda Foch-a v Chicagu. Ravno tako se moremo pa tudi boriti za naše zdravje, posebno v času v kakršnem smo, ko se letni čas izpreminja. Taka izprememba pa vedno nadleguje veliko bolehnih ljudi. Počutijo se slabi, njih tek je slab in človek ni več tisti kot je bil. Zato je potrebno za človeka, da se ognetakih nadlog in sicer stem, da uživa v takem nevarnem času Trinerjevo grenko vino. Ako je želedec v dobrem redu, tedaj tudi telo kljubuje vsem napadom raznih bacilov, ki naskokujejo človeško telo. Trinerjevo grenko vino je zelo prijazno za uživanje in njegova prijaznost in poznanost med ljudstvom je najboljša garancija, da se lahko vsakdo zaneša ne njega, kot izvrstno zdravilo. Vaši drugisti in lekarnarji gotovo poznajo mnogo odjemalcev Trinerjevega grenkega vina, ki izjavljajo da brez tega zdravila ne morejo biti. Za revmatizem in nevralgijo Trinerjev Liniment nima primer. Mrs. Elizabeth Swetz piše nam z dne 28. sept. 1921, iz Jefferson, Tex.: "Sem 78 let stara, ter Vam povem da Trinerjev Liniment je izvrsten! Poskusite ga!"

delavski plače in niso pripravljeni žrtvovati od ogromnih, v vojni nagrabljenih vojnih dobičkov niti vinarja, najsi tudi s svojim početjem spravljajo v nevarnost mir in red in splošno blaginjo v državi. Mažarski

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Rojakom Slovencem v Duluthu, Chisholmu, Evelethu, Ely Gilbertu in po vseh slovenskih naselbinah v Državi Minnesoti, naznanjamo da jih bo te dni obiskal naš zastopnik Mr. Leo Mladich, kateri je poblaščen pobirati naročnino za naše liste Ave Maria, Edinost in Glasnik Presv. Srca Jezusovega in sploh vse, kakor oglase in drugo, kar je z zvezi z našimi listi.

Našim cenjenim naročnikom in dobrotnikom ga najtopeje priporočamo, ter jih obenem prosimo da mu grejo na roko v vseh ozirih.

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

ZA PRAZNIKE.

Stara navada ameriških rojakov je, da se spomnijo svojih sorodnikov in prijateljev v domovini s primeranim darom za božične praznike.

Ker je sedaj cena denarja nizka, že samo par dolarjev pomeni jako veliko v starem kraju.

Denarne pošiljke skozi našo banko so navadno nakazane v 14. dneh. Denar dobi prejemnik na svoji domači pošti brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

ZAKRAJSEK & ČEŠARK,

Slovenska banka, 70—9th Ave., New York, City
Dostavek:—Onim, ki žele potovati domov za praznike, priporočamo svojo potniško pisarno.

HARMONIKE!

Izdelujem in popravljam vsakovrstne harmonike, bodisi kranjskega ali nemškega tipa. Vsa dela izvršujem zanesljivo in točno, po najnižjih cenah.

Istotako izvršujem tudi krasne oltarčke za v sobe, ki se jih lahko z električno svetlavo razsvetlji.

Se priporočam rojakom širom Amerike.

ANTON BOHTE, 3626 E. 82nd St., Cleveland, O.

velikaši so iz strahu pred izvedbo agrarne reforme poklicali v državo Karla in tvegali obstoj lastne države in mir cele Evrope.

AMERIŠKI SLOVENCIM PODPILAJTE SVOJE PODJETJE KATERO EDINO SE

Društvo Sv. Cirila in Metoda štov. 18 S. D. Z. v Clevelandu, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 55. leta. Za smrtino se lahko zavaruje za \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in za \$2000. Rojaki ne odlašajte, ampak pristopite k društvu še danes. Naše društvo Vam nudi najlepšo priliko da se zavarujete za slučaj nesreče.

Za vsa pojasnila se obrnite na društvene uradnike.

Predsednik Rudolf Cerkevnik, podpredsednik Jožef Zakrajšek, tajnik John Vidarvol (1153 East 61st Street, Cleveland, Ohio), zapisnikar Jos. B. Zaveršek, blagajnik Anton Bašča; nadzorniki: Anton Strniša, Jos. Zakrajšek, Viktor Kompare.

Društveni skrbnik: Dr. J. M. Selikar.

Zastavonoša: John Jerman. Društvo zboraže vsako drugo nedeljo v mescu v šolski dvorani.

BORI ZA VAŠE INTERESE!

DRUŠTVO SV. VIDA
STEV. 25
K. S. K. J.

Ima svoje jedne mesečne seje na vsako prvo nedeljo v mesecu v Knauzovi dvorani, cor. St. Clair Ave. and Canal Str. N. E.

Uradniki za leto 1920.

Predsednik, Anton Grdina 1053 East 62nd Street, tajnik, Joseph Russ 6517 Conna Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Jgrin 1051 Addison Rd. W.; Društveni skrbnik Dr. J. M. Selikar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo od 16-ga leta do 50-ga leta starosti in se zavarujejo za posmrtnino \$2000, \$3000, \$5000, \$10000, \$15000, \$20000, \$25000, \$30000, \$35000, \$40000, \$45000, \$50000, \$55000, \$60000, \$65000, \$70000, \$75000, \$80000, \$85000, \$90000, \$95000, \$100000.

Naše društvo sprejema tudi otroce v mladinski oddelki od 1 do 16 let starosti in se zavarujejo \$2000, \$3000, \$5000, \$10000, \$15000, \$20000, \$25000, \$30000, \$35000, \$40000, \$45000, \$50000, \$55000, \$60000, \$65000, \$70000, \$75000, \$80000, \$85000, \$90000, \$95000, \$100000.

Novi člani in članice morajo biti prisilni od odnosa ali najmanj do 10 let vstopa v društvo.

Za vsa pojasnila se obrnite na društvene uradnike.

FRANK TOMAŽICH SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo Slovencem in Hrvatom. V zalogi imam vedno najboljše salato olje, doma narejeno kisel zelje in pravo kranjsko ajdovo moko.

1858 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2910.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Frank Schonta, lastnik.

Vaši domovi bojo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in ogledite razne stanovanjske opreme. Prodajamo tudi pralne stroje, hladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znanцу za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade.

Plačuje se v gotovini ali pa na lahke obroke. 2049 West 22nd Street, Phone: Canal 5190.

DR. JAMES W. MALLY.

SLOVENSKI—ZOBODZRAVNIK

6127 St. Clair ave., Cleveland, Ohio.
Uradne ure:
Od 9:00 do 12:00 in 1:00 do 5:00;
zvečer od 6:00 do 8:00.
V nedeljo od 10:00 do 12:00.
Phones:
Randolf 3711—Office
Print. 1274 L—Office
Randolf 1807 W—Res.

JOHN STAYER.

GROCERY

1952 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Priporočam Slovencem in Hrvatom svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljše ajdovo moko, fino salato olje, doma narejeno kisel zelje, importirani holandski mak, sveži kostanj in razne vrste "HOPS IN MALT" za varenje domačega piva. Vsem se najtopeje priporočam.

Telephone Canal 1404.

Pozor!

—Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinejše postelje in modroce, raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilske potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavo elektrike. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA

(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

VIII.

Med zajutrkom družine jih je zabavala Krišpina z raznimi dnevnimi novicami. Imperatorja so pričakovali danes, pa ga je zadržala mala slabost za nekaj dni v Rimu. Krišpina je dvomila, da bi prišel pred enim tednom. Kraljica Berenice s svojim celim spremstvom je odpotovala brez nadaljnega odlašanja, kakor hitro so zamenjali konje naprej v Formijo. Ker pa ni bilo upati, da bi mogla dobiti v mestu stanovanje, so sklenili po nasvetu njenega sina blizu mesta, tam kjer je plemeniti imperatorjev gostitelj vitez Mamufa kakor iz tal pričaral veličasten cirkus, postaviti šotore in napraviti za njegovo mater in sestro prekrasen svilnat paviljon. O igrah so si šepetali, da bodo nekaj nenavadnega, nezaslišanega. Prekositi hočejo celo Rim.

Kilijarh Mamura je bil rojen v Formiji. V svoji mladosti je služil Juliju Cezarju in pozneje Avgustu. Pri tem si je pridobil čislano ime in veličastno palačo, ki bi bila vredna cesarja. Tam naj bi bil sedaj Avgust gost. — Mamura in Agripa Vespazijan, graditelj Panteona sta med rimskim plemstvom gotovo največje pripomogli, da se je izpolnila, ne sicer izrecno izražena, ali vendar očitna želja Avgusta: Rim napolniti z dragocenimi javnimi poslopji. Z njuno pomočjo je mogel doseči, da se je lahko bahal: "Našel sem Rim iz opeke, pustil za bom iz marmorja."

"Tudi Tiberij je objubil pripomoči k zanimivosti iger," nadaljuje zgovorna krčmarica, "Germanik bo pa pregledoval svoje vojaške čete, ki jih misli vzeti z seboj na sever. Pretorijanci še ne vedo, katere legije izmed njih poidejo z njim. — Pa še nekaj je. Pozabim eno za drugim. Ali ste že slišali o enem največjih svetovnih čudežev, ki je dosedaj obiskal Rim?"

"Svetovni čudež," zakliče Agata nekoliko posmehljivo.

"Da, in sicer iz Grškega. Ta Atenjan, drugi Alkibijad, zgovoren, kakor Tulij, častljiv in nedotakljiv, kakor Fabricij, resničen, kakor Regul! In, o dame, — pri tem lep — lep, kakor slika, san, — kakor bog!"

"No, to je pa le malo predebelo!" se smeje Agata.

"Gotovo, da je opisan bolj laskavo, kakor resnično," izpolni brat.

"Vendar prikladno", pristavi Lea. "Vi gotovo govorite o mlademu Dioniziju, dobra Krišpina?"

"Da, o njem in nobenem drugem!" zakliče Krišpina navdušeno.

"Moja mati ga pozna", pravi Pavel, "drugi smo slišali često o njem. On je bil, ki je dobil v Atenah vse nagrade velikega Liceja."

"A sedaj! Vse je očarano od njega. Pravijo, da so rimske dame napravile cel bojni načrt proti njemu. Pripravljajo nove, sijajne obleke in brusijo svoje puščice —"

"In mečejo svoje mreže", nadaljuje Pavel, "a to bo gotovo prazno delo. Kaj pravi Dionizij na to?"

"Pravijo, da vidi in nevidi. Popolnoma je ravnodušen."

"Čudak!" zakliče mladi mož z ostro ironijo. "Ali ga ne bodo ravno zaradi tega še bolj zbadale s svojimi puščicami in iglami, — s svojimi vročimi pogledi in čarobnimi smehljaji? Ker krotka nprav, srčna dobrota teh rimskih gospa gre tako daleč, da — ob navalu najdivnejših strasti in najbolj nečloveške surovosti, ob najstrašnejši smrtni borbi — imajo še vedno na ustnicah mamljiv nasmeh, da z čarobnim pogledom junačijo pred njihovi nogami umirajočega siromaka! In ko je umrl blišče se jim oči, kakor o blaženem zamaknjenju. O, tudi Dionizij bo spoznal na svojo škodo razliko med Atenami in Rimom!"

"Ali je moj sin razžaljen?" upraša Lea nejevoljno. "Ali bi bil rad dovtipen?"

"Častljiva gospa", pravi Krišpina, "gotovo se spominjate, kaj se pripoveduje o dovtipnosti vašega mladega rojaka. Le naš stari Plavt bi se mogel z njim meriti. Sam Antistij Labejo je pred kratkem dobil od njega dober nauk. Včeraj pri pregledovanju čet je rekel tako glasno, da je moral slišati tudi Atenjan, da hvali bogove, da ni rojen v Atenah. "Atenijani so istih misli", odgovori Dionizij. "Kakšnih misli?" vpraša Labejo. "I no, da so jih bogovi varovali!" Oh, da ste slišali smeh, ki ga je moral poslušati Labejo. Odslej se je varoval izreči še eno besedo. In potem pride Germanik in se oklene z eno roko Atenjanove roke, drugo poda Titu Liviju in odšeta z njima proč."

"Dobra gospodinja," pravi Pavel, "hotel sem vas vprašati, kdo ste bile obe dami, ki sta včeraj v spremstvu Tiberija zapustile grad ob Lirisu, — obe v dragocenih nosilnicah?"

"To vendar moram dobro vedeti", odgovori Krišpina. "One so polsestre, obe hčere slavnega Agripe Vespazijana. Ena je bila že žena Tiberija."

"Bila?" se oglasi Pavel. "Vi govorite, kakor bi govorili o duhu."

"Bila! Sedaj ima drugo — in še kakšno!" naglasi Krišpina s pomembnim glasom. "Avgust je hotel, pa je moral to zapustiti in se poročiti z uzvišeno Julijo, njegovo hčerjo. Sploh so pa to zelo zapletene družinske zadeve. Lahko vam jih povem samo če vam pri tem pamet ne zastane."

"Naiprej, Agripa je bil trikrat oženjen. Njegova druga soproga je bila Marcela, hči Oktavije, sestre Avgusta. Ta Marcela je imela hčer Vipsanijo, starejšo obeh dam, ki ste ju videli. — Agripa je moral zavreči Marcela, da je na željo Avgusta poročil njegovo hčer Julijo, ki je ravno postala vdova. Iz tega drugega zakona je Julija Agripina, mlajša obeh dam, ki ste ju videli. — Dobro! Zdaj pa umre Agripa — Julija je bila v drugič vdova in Tiberij pastorek in posinovljenec Avgustov je vzel Agripovo starejšo hčer Vipsanijo za ženo, mater njegovega sina Druza. Pa tudi on je moral zavreči na imperatorevo željo svojo ženo, da se je oženil z uzvišeno Julijo. Eno leto pravijo, da je živel složno z njo. Sedaj se mu pa gnjusi in kakor pravijo, jo ima vjeto in zvezano v notranjosti svoje hiše. Le Avgust ne sme ničesar opaziti. — Da, če bi se ne bi bilo treba njega bati! E tako je: Julija je bila žena očeta obeh dam, ki ste ju videli, prava teta svoje starejše sestre, mati in polunukinja mlajše in pozneje soproga moža starejše in svakinja svoje lastne hčere."

"Pri Jupitru, to naj razume, kdor more!" zakliče Pavel, katerega je to pripovedovanje deloma zabavalo, deloma se mu je gnjusilo.

Agata se je med tem pripovedovanjem tiho odstranila na verando. Zdaj priskače veselo v sobo nazaj in zakliče razburjeno. Tu spodaj gre Benigna s Klavdijem, ravnostim sužnjem, ki je prinesel poročilo Plancini.

Krišpina se je smehljala nekoliko v zadregi in pravi: "Tega vam ne

morem zmolčati. Klavdij je zaročnik moje hčere. Danes zjutraj je nenadoma prišel in ostane tukaj osem dni. Mislim, da ima dopust. Imeli smo skrb dovolj, da smo mu preskrbeli kotichek za spanje. Dober človek je, zelo učen, zna grški in je eden Tiberijevih pisarjev."

"Kdaj se bo pa Benigna omožila?" vpraša Agata.

"S tem, sladka moja golobica, moramo še počakati, dokler ne dobi Klavdij svoje prostosti. Kadar se mu bo pa dovolil cesar ostrici in nositi "pileus", kapo svobodnih, potem bo pa vesela svadba."

"Zaradi tega toraj je Plancina tako skočila. — Prišel je gotovo z nekim poveljem od Tiberija, svojega gospodarja", spregovori Agata zamisljeno.

Krišpina odkima z glavo nekoliko neverno, vendar resno.

"Meni je že prav, da imperator svoj prihod zavlačuje", pravi Pavel. "To mi da časa nekoliko se klatariti po tej lepi Kampaniji. Ali bi mogli, dobra žena, oddati eno moje pismo na tribuna Veleja Paterkula, katerega sem obljubil sporočiti svoje bivališče. Upam, da mi bo dovolil nekoliko prostega gibanja."

Gospodinja mu je prinesla najboljše, kar je imela: slab papir, Liviana imenovan, črnilo iz vode, lepa in saj in ušiljen trs za pisanje. Potem je zapustila družino, da bi se ozrla nekoliko po svojem gospodinstvu.

Naše naročnike in čitatelje opozorjamo na oglase slovenski trgovci v našem listu. Rojaki, podpirajte trgovce, ki podpirajo Vaš list!

+++++
Telefon: Canal 6819.

MATH KREMESEC

mesar

Priporočam Slovincem in Hrvatom moje dobro in okusno mesnico.

Vsaki dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase — doma delane vedno na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

+++++

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo

VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domače ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet.

2448 South Lawndale Ave.,

CHICAGO, ILL.

Phone: Lawndale 250.

KOLEDAR AVE MARIA
za leto 1922.

Je krasna knjiga, obsegajoča 224 strani. Poučni članki, povesti in poročila iz raznih naselbin kakor tudi številne slike krasijo delo. Koledar Ave Maria stane s poštnino samo 60c. za v stari kraj 75c.

Koledar dobite pri katerikoli zastopniku ali pa pišite na:

"Edinost,"

1849 W. 22 Street,
Chicago, Ill.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNISEV, ŽELEZJA
KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prezdamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Najboljše delo, naniže cene.

Rojaki obrnite se vselej na svojega rojakal

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevovodja in podpredsednik: Matej Holmar, 1109 Norwood Rd. — Tajnik: Ignacij Zupancič, 6303 Carl Ave. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaefer ave. — Kolektor: John Stele, 6713 Edna Ave.

revske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v stari šoli sv. Vida.

SLAVNEMU OBČINSTVU naznanjam, da popraviljam in napeljujem vedne in plinovne cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

+++++

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkрасnejše ženitovanjske slike

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah

Vsem se priporočam.

Němceček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE CANAL 2534

Povabljeni ste

da pridete v našo trgovino in si ogledate naše nove vzorce oblek za jesensko in zimsko sezono.

Moške in fantovske obleke v najnovejših "stylah" po novih znižanih cenah. Fantovske in moške obleke z dvojnimi hlačami prodajamo sedaj po:

\$30.00,

\$35.00,

\$40.00 in višje.

Posebna vrednost pa je v moških površnih suknjah za jesensko in zimsko sezono, v najnovšem "double breasted style" katere dobite sedaj za: \$15.00, \$20.00, \$25.00, \$30.00 in višje.

Pridite k nam in izberite si iz dobrih oblek najboljše ohleko.

Naša trgovina je od pta vsa torek, četrte in soboto zvečer.

NAŠA TRGOVINA JE OD PRTA VSA KO NEDELJO DOPOL-DNE.

JELINEK & MAJER

Corner Blue Island Ave. and 18th Street.